

HAUKIPUTAAN LUKION OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMA

Opiskeluhuollon tavoitteena on edistää opiskelijoiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia ja huolehtia lukioyhteisön hyvinvoinnista sekä opiskeluympäristön terveellisyydestä ja turvallisuudesta. Opiskeluhuoltoa toteutetaan yhteisöllisenä ja yksilökohtaisena opiskeluhuoltona.

Tässä dokumentissa kuvataan Haukiputaan lukion toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhuollon toteuttamiseksi, keskeiset pääperiaatteet opiskelijan yksilökohtaisen opiskeluhuollon toteuttamisesta ja yhteistyö opiskelijoiden ja huoltajien sekä tarvittavien sidosryhmien kanssa.

1. OPISKELUHUOLLON KOKONAISTARVE JA KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAT OPISKELUHUOLTOPALVELUT

Yhteisöllinen opiskelijahuolto on osa Haukiputaan lukion toimintakulttuuria. Käytännössä sillä tarkoitetaan toimia, joilla edistetään opiskelijoiden osallisuutta, oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Yhteisöllistä opiskelijahuoltoa toteuttavat kaikki opiskelijahuollon toimijat.

Rehtorin johtaman opiskelijahuoltoryhmän toiminnan keskiössä on yhteisöllinen, ennalta ehkäisevä työ sekä toiminnan kehittämis- ja arviointityö. Tieto opiskelijahuollon yhteisöllisen tuen tarpeesta kootaan Haukiputaan lukiossa eri lähteistä: kouluterveyskyselystä, hyvinvointikyselystä, lukiseuloista, terveydenhoitajan tarkastusten yhteenvedoista sekä ryhmänohjaajien ja opinto-ohjaajien haastatteluista.

Yksilökohtaisella opiskelijahuollolla tarkoitetaan opiskelijalle annettavia opiskeluterveydenhuollon palveluja, opiskelijahuollon psykologi- ja kuraattoripalveluja sekä yksittäistä opiskelijaa koskevaa monialaista opiskelijahuoltoa. Yksilökohtaisen opiskelijahuollon tavoitteena on seurata ja edistää opiskelijan kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista.

Haukiputaan lukiossa rehtorin, opinto-ohjaajien ja opettajakunnan toiminnan pääpaino on yhteisöllisessä ja ennalta ehkäisevässä työssä, koulupsykologin, -kuraattorin ja -terveydenhoitajan toiminnan pääpainon ollessa yksittäisten opiskelijoiden tukemisessa. Erityisopettajan keskeisimpänä tehtävänä on lukemiseen ja kirjoittamiseen liittyvien oppimisvaikeuksien selvittely sekä erityisesti lukihäiriöstä aiheutuvien oppimisvaikeuksien yksilöohjaus. Opiskelijoiden terveydenhuolto toimii opiskelijoiden terveyden edistämiseksi ja sairauksien ennaltaehkäisemiseksi ja hoitamiseksi. Opiskelijat voivat hakeutua oma-aloitteisesti keskustelemaan terveydenhoitajan kanssa mieltä askarruttavista terveyteen ja hyvinvointiin liittyvistä asioista. He voivat ohjautua terveydenhoitajalle myös vanhempien tai opettajan suosituksesta. Tarvittaessa terveydenhoitaja tekee yhteistyötä muiden sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluiden kanssa.

Työntekijät ohjaavat opiskelijoita tarpeen mukaan eri palveluihin. Opiskelijat ja huoltajat voivat itse ottaa yhteyttä suoraan opiskeluhuoltopalveluiden toimijoihin esimerkiksi Wilman kautta tai puhelimitse. Opiskeluhuollon palveluista tiedotetaan koulun kotisivuilla, Wilma-tiedotteilla, yksilöohjauksessa, oppitunneilla ja ryhmänohjauksessa. Jokainen toimija päivittää lukuvuoden alussa omat tietonsa.

2. YHTEISÖLLINEN OPISKELIJAHUOLTO

Ennaltaehkäisevä yhteisöllinen työ on opiskeluhuollon ensisijainen toimintamuoto. Yhteisöllinen opiskeluhuolto suunnitellaan ja toteutetaan monialaisessa yhteistyössä. Haukiputaan lukiossa yhteisöllistä opiskeluhuoltoa koordinoi ja ohjaa rehtorin johdolla monialainen opiskeluhoitoryhmä. Ryhmä kokoontuu säännöllisesti ja pitää kokoontumisistaan muistiota. Ryhmän tehtävänä on vastata opiskelijahuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista.

Opiskelijahuoltoryhmän tehtävät

- * Opiskelijahuoltoryhmän ydintehtävänä on opiskelijoiden hyvän oppimisen, fyysisen ja psyykkisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen.
- * Opiskelijahuoltoryhmä laatii opiskelijahuoltosuunnitelman ja vastaa sen päivittämisestä.
- * Opiskelijahuoltoryhmässä suunnitellaan lukion toiminnan kannalta yhteisiä tavoitteita opiskelijoiden opiskelun ja hyvinvoinnin edistämiseksi (esim. opiskelijoiden ja ryhmänohjaajien kuuleminen).
- * Opiskelijahuoltoryhmä kokoontuu säännöllisesti ja suunnitelmallisesti, 1-2 kertaa periodin aikana.
- * Opiskelijahuoltoryhmä huolehtii ajankohtaisten tutkimustulosten, kuten kouluterveyskyselyn tulosten läpikäymisestä, ja laatii niiden pohjalta tarvittaessa suunnitelman jatkotoimenpiteistä.
- * Opiskelijahuoltoryhmän omaa toimintaa arvioiva ja kehittävä kokous pidetään vähintään kerran lukuvuodessa.
- * Opiskelijahuoltoryhmä tiedottaa toiminnastaan opiskelijoita ja heidän huoltajiaan.

Opiskelijahuoltoryhmään kuuluvat rehtori, opinto-ohjaajat, terveydenhoitaja, erityisopettaja, lukiokuraattori ja lukiopsykologi, ryhmää täydennetään tarvittaessa opiskelijoilla, opettajilla tai ryhmänohjaajilla, silloin kun heidän näkökulmansa ja asiantuntemuksensa ovat keskeisiä. Rehtori pyytää lukukauden alussa opiskelija- ja opettajakuntaa nimeämään edustajansa opiskelijahuoltoryhmään. Opiskelijahuoltoryhmän puheenjohtajana toimii rehtori. Hänen tehtäviinsä kuuluu muun muassa opiskelijahuoltoryhmän koolle kutsuminen ja kokoontumisten suunnittelu. Haukiputaan lukiossa rehtorin tukena koordinaatiossa toimii opinto-ohjaaja, joka pitää myös muistiota kokouksista. Ryhmä kokoontuu fyysisesti tai virtuaalisesti kahdeksan kertaa lukuvuoden aikana.

Opiskelijaedustus toteutuu opiskelijahuoltoryhmän kokouksissa siten, että ryhmä kutsuu opiskelijoita kokouksiinsa tuomaan kokemusasiantuntijuutta ja kehittämisideoita. Lukion hyvinvointiryhmässä on pysyvä opiskelijaedustus.

Opiskelijahuollosta tiedotetaan vanhempainilloissa, henkilökohtaisesti, opinto-oppaassa, Wilmassa sekä koulun kotisivuilla.

Opiskeluyhteisön ja opiskelijaryhmien hyvinvointia edistetään ennen muuta huolehtimalla siitä, että koulutyön kaikilla tasoilla ja koulun ihmissuhteissa vallitsee avoin ja keskusteleva toimintakulttuuri. Opiskelijat perehdytetään Haukiputaan lukion käytänteisiin riittävän perusteellisesti ja heidät otetaan mukaan lukiotyön kehittämiseen.

Ohjausryhmien toiminnan tarkoitus on edistää ryhmäytymistä ja myönteistä vuorovaikutusta. Opetuksessa tuetaan opiskelutaitoja. Yksittäisiä opiskelijoita tuetaan tarvittaessa erityisillä suunnitelmilla. Huolehditaan kodin ja koulun välisestä säännöllisestä vuorovaikutuksesta.

Opiskelijahuollolla pyritään ongelmien varhaiseen tunnistamiseen ja puheeksi ottamiseen. Tämä toteutetaan oppimisen ja poissaolosten säännöllisellä seurannalla, opiskelijahuoltohenkilöstön konsulttoimisella, terveystarkastuksilla sekä lepoa ja virkistymistä edistävillä keinoilla.

Opiskelijan poissaolot kirjataan Wilmaan, jossa se on opiskelijan ja huoltajan jatkuvasti tarkastettavissa. Huoltaja tai täysi-ikäinen opiskelija itse selvittävät poissaolon. Mikäli poissaoloja on liikaa ja poissaolon syy on sairaus tai muu painava peruste, opiskelijalle voidaan antaa korvaavia lisätehtäviä poissaolon aikana käsiteltyjen asioiden oppimiseksi. Mikäli poissaoloja kertyy liikaa, aineenopettaja kertoo asiasta ryhmänohjaajalle, joka keskustelee opiskelijan kanssa ja on tarvittaessa yhteydessä huoltajiin. Turhia poissaoloja pyritään välttämään ennen muuta motivoivalla ja kiinnostavalla opetuksella sekä monipuolisilla ja vaihtelevilla menetelmillä.

Kiinnitetään huomiota tilojen ja välineiden toimivuuteen ja hyvään ergonomiaan.

Opiskeluympäristön turvallisuudesta huolehditaan myös säännöllisesti toteutettavilla poistumisharjoituksilla ja opastamalla myös opiskelijoita reagoimaan ripeästi mahdollisiin turvallisuusongelmiin. Esteettömyysongelmiin puututaan. Henkilökunnan ensiaputaitoja pyritään päivittämään nopean ensiavun varmistamiseksi tarvittaessa. Kemian ja fysiikan luokissa on turvallisuusmääräykset kaikkien nähtävillä turvallisuuden parantamiseksi.

Väkivaltaan, kiusaamiseen ja häirintään pyritään Haukiputaan lukiossa puuttumaan välittömästi. Päähteiden käyttöön pyritään vaikuttamaan kampanjatapahtumilla sekä käsittelemällä aihetta luonteissa opetuksen yhteydessä.

3.YKSILÖKOHTAINEN OPISKELUHUOLTO

Yksilökohtaisen opiskeluhuollon tehtävänä on edistää opiskelijan hyvinvointia, terveyttä ja opiskelukykyä. Tarvittaessa opiskelija ohjataan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen piiriin. Ryhmänohjaajan vastuu korostuu varhaisvaiheen puuttumisessa.

Yksilökohtaisessa opiskeluhuollossa lähtökohtana on opiskelijan itsenäisen aseman, suostumuksen ja mielipiteiden huomioon ottaminen häntä koskevista opiskeluhuollon järjestelyissä. Opiskelijalla on oikeus päättää asioistaan. Mikäli huoli on suuri, huoltaja kutsutaan mukaan. Tietyissä tapauksissa myös lastensuojelulaki voi velvoittaa tähän. Ensin otetaan aina yhteyttä opiskelijaan, vasta tämän jälkeen huoltajiin. Suostumus opiskelijahuollon asiakkuudesta on saatava kirjallisena (erillinen lomake). Kun nuori tulee täysi-ikäiseksi, tämä on otettava huomioon myös opiskelijahuollon järjestämisessä. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää myöskään alaikäiseltä opiskeluhuollon palveluita. Oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaan alaikäisellä on oikeus kieltää huoltajaa tai muuta laillista edustajaa osallistumasta itseään koskevan asian käsittelyyn ja saamasta häntä koskevia tietoja painavasta syystä, jos se ei selvästi ole vastoin hänen etuaan. Arvion edun vastaisuudesta tekee opiskeluhuollon henkilöstöön kuuluva sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilö. Arviossa otetaan huomioon nuoren ikä, kehitystaso ja muut henkilökohtaiset ominaisuudet sekä asian laatu.

Toiminnan yleisohjeena on, että kun henkilöstön jäsen havaitsee huolen, hän ottaa sen vastaan ja vie asiaa eteenpäin. Työntekijä kirjaa omiin muistiinpanoihinsa yhteydenotot ja myös vastaamattomat viestit. Tämän jälkeen tapauskohtaisesti sovitaan, millä kokoonpanolla kokoonnutaan. Tietosuojatut asiat hoidetaan henkilökohtaisesti tai puhelimitse.

Monialainen asiantuntijaryhmä kootaan yksittäisen opiskelijan tai opiskelijaryhmän tuen tarpeen selvittämiseksi ja opiskelijahuollon palvelujen järjestämiseksi yhteistyössä opiskelijan ja tarvittaessa huoltajan / huoltajien kanssa. Ryhmän kokoaa se opetushenkilöstön tai opiskelijahuollon palveluiden edustaja, jolle asia työtehtävien perusteella kuuluu. Ryhmän kokoonpano perustuu tapauskohtaiseen harkintaan ja käsiteltävään asiaan. Ryhmään nimeäminen edellyttää aina opiskelijan tai huoltajan suostumusta. Ryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön, tavallisesti ryhmänohjaajan. Ryhmän kokoontuessa huolen tiedoksi saanut kertoo tilanteen ja huolen syyn. Käydään läpi yhteistyöhön kutsutut ja miksi he ovat paikalla. Opiskelijan näkemys tilanteesta kuullaan ensin. Asian käsittely on salaista.

Asiantuntijaryhmän tapaamisista laaditaan opiskelijahuoltokertomus (erilliselle sähköiselle lomakkeelle). Ryhmän vastuuhenkilö kirjaa yksilökohtaisen opiskelijahuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi olennaiset ja tarpeelliset asiat opiskelijahuoltokertomukseen, kirjauksia voivat tehdä myös muut asiantuntijaryhmän jäsenet. Yksilökohtainen opiskelijahuoltokertomus laaditaan jatkuvaan muotoon, joka etenee aikajärjestyksessä. Sovitaan opiskelijahuoltokertomusten kirjaamiskäytänteistä, kertomusten säilytyksestä ja arkistoinnista. Jos sivulliselle (asiantuntijaryhmän ulkopuoliset) annetaan opiskelijahuoltokertomukseen

sisältyviä tietoja, asiakirjaan on lisäksi merkittävä mitä tietoja, kenelle sivulliselle ja millä perusteella tietoja on luovutettu.

Sellaisissa opiskelijoiden sairausasioissa, joissa tarvitaan sairastuvastuun palveluita, opiskelija ohjautuu omalle terveysasemalleen. Kiireelliset ensiapuasiat hoidetaan koulun alueen terveysasemalla, varsinkin jos lähettäminen omalle terveysasemalle on haastavaa. Ulkokuntalaisilla lukiolaisilla on oikeus saada palveluita koulun alueen terveysasemalta.

Huoltajat ja nuori kertovat itse lukion alussa sairautensa vaatimista erityisjärjestelytarpeista tai hoidosta. Tiedottamisvastuu erityistarpeista on huoltajalla ja opiskelijalla. Myös muu opiskelijakohtainen tiedonsiirto nivelvaiheissa toteutetaan aina yhteistyössä opiskelijan ja hänen huoltajansa kanssa. Jos opiskelija siirtyy toisen opetuksen tai koulutuksen järjestäjän opetukseen tai koulutukseen, aikaisemman opetuksen järjestäjän on pyydettävä opiskelijan tai tarvittaessa hänen huoltajansa suostumus siihen, että uudelle opetuksen järjestäjälle voidaan siirtää opiskelijahuollon asiakasrekisteristä sellaiset salassa pidettävät tiedot, jotka ovat tarpeellisia opiskelijahuollon jatkuvuuden kannalta. Tiedonsiirrosta vastaa rehtori tai hänen määräämänsä henkilö. Opinto-ohjaajat varmistavat osaltaan tiedonkulun sujuvuuden.

4.YHTEISTYÖ OPISKELIJOIDEN JA HEIDÄN HUOLTAJIENSA KANSKA

Nuorten ja huoltajien osallisuutta opiskelijahuoltotyöhön pyritään vahvistamaan tiedottamalla koulun kotisivuilla, Wilmassa, opinto-oppaassa ja vanhempainilloissa mahdollisimman selkeästi osallistumismahdollisuudesta. Ryhmänohjaajien ja kotien välinen yhteistyö on erityisen tärkeää. Mikäli koululla tehdään erilaisia opiskelijahuoltoon liittyviä kyselyjä, niiden tuloksista tiedotetaan ripeästi ja ymmärrettävästi. Myös opiskelijakunnan toimintaa osana koulun opiskelijahuollon kokonaisuutta ja osallisuutta on syytä vahvistaa.

5.OPISKELIJAHUOLTOSUUNNITELMAN TOTEUTTAMISEN SEURANTA JA VIESTINTÄ

Opiskelijahuoltosuunnitelma laaditaan ja päivitetään rehtorin johdolla vuosittain. Suunnitelman toteutumista arvioidaan lukuvuoden päätteeksi. Tietoa kerätään koko kouluyhteisöstä. Keskeisistä tuloksista tiedotetaan opiskelijoille, huoltajille ja tarvittaville yhteistyötahoille. Opiskelijoita on myös tiedotettava, miksi tietoja kerätään ja mikä hyöty siitä mahdollisesti on. On tärkeää, että kyselyyn vastaajille (esim. kouluterveyskysely) palaute annetaan aina.

Opiskelijahuoltoryhmän on vuosittain käsiteltävä opiskelijahuoltoa koskeva arviointitieto ja tehtävä siitä johtopäätökset. Ne on otettava täysimääräisesti huomioon, kun tehdään asiaan liittyviä ratkaisuja seuraavalle lukuvuodelle. Tiedottamisessa on tärkeää nähdä jatkumo: tulokset -> johtopäätökset -> miten asia on otettu huomioon koulun tasolla. Opiskelijahuoltoryhmä vastaa tiedottamisesta yhteistyökumppaneille.

Opiskelijahuollosta tiedotetaan vanhempainilloissa, henkilökohtaisesti, opinto-oppaassa, Wilmassa sekä koulun kotisivuilla.